

# Облікова картка дисертації

## I. Загальні відомості

**Державний обліковий номер:** 0823U100995

**Особливі позначки:** відкрита

**Дата реєстрації:** 25-10-2023

**Статус:** Захищена

**Реквізити наказу МОН / наказу закладу:**



## II. Відомості про здобувача

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Хижняк Олександр Олександрович

2. Oleksandr O. Khyzhniak

**Кваліфікація:** 011

**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується

**Вид дисертації:** доктор філософії

**Шифр наукової спеціальності:** 011

**Назва наукової спеціальності:** Освітні, педагогічні науки

**Галузь / галузі знань:** освіта

**Освітньо-наукова програма зі спеціальності:** Освітні, педагогічні науки

**Дата захисту:** 28-11-2023

**Спеціальність за освітою:** Фізична культура і спорт

**Місце роботи здобувача:** ДУ «Управління збірних команд та забезпечення спортивних заходів «Укрспортзабезпечення»

**Код за ЄДРПОУ:** 03767831

**Місцезнаходження:** вул. Еспланадна, буд. 30-Б, Київ, 01001, Україна

**Форма власності:** Державна

**Сфера управління:** Міністерство молоді та спорту України

**Ідентифікатор ROR:**

**Сектор науки:** Галузевий

### III. Відомості про дисертацію

**Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради):** Хижняк

Олександр Олександрович ID 2410

**Повне найменування юридичної особи:** Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка

**Код за ЄДРПОУ:** 31035253

**Місцезнаходження:** вул. Остроградського, буд. 2, Полтава, Полтавський р-н., 36003, Україна

**Форма власності:** Державна

**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України

**Ідентифікатор ROR:**

**Сектор науки:** Університетський

### IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

**Повне найменування юридичної особи:** Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка

**Код за ЄДРПОУ:** 31035253

**Місцезнаходження:** вул. Остроградського, буд. 2, Полтава, Полтавський р-н., 36003, Україна

**Форма власності:** Державна

**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України

**Ідентифікатор ROR:**

**Сектор науки:** Університетський

### V. Відомості про дисертацію

**Мова дисертації:** Українська

**Коди тематичних рубрик:** 14.35.09, 14.43.41

**Тема дисертації:**

1. Педагогічна технологія професійно зорієнтованої підготовки майбутніх тренерів у системі навчальних практик
2. Pedagogical technology of professionally oriented training of future coaches in the system of educational practices

**Реферат:**

1. Дисертаційна робота присвячена розробці та впровадженню педагогічної технології професійно зорієнтованої підготовки майбутніх тренерів у системі навчальних практик ЗВО України. В умовах розвитку українського суспільства зростає роль таких соціальних цінностей, як високий рівень освіти і культури, професійна компетентність, відкритість до сприйняття інновацій, мобільність, готовність до постійної

роботи над собою. Особливо це стосується фахівців фізичної культури і спорту, оскільки в сучасних умовах сфера їхньої професійної діяльності зазнає постійних трансформацій і перебуває у безперервному розвитку. Ефективна практична участь в житті суспільства стає неможливою без сформованої у фахівців потреби та здатності до професійно-особистісного саморозвитку та самовдосконалення. Різноманітність професійних обов'язків та широкий діапазон педагогічних завдань, які вирішує тренер, пред'являють підвищені вимоги до його діяльності та особистості. Професійно-педагогічна підготовка майбутніх фахівців фізичної культури і спорту здійснюється у процесі освоєння ними комплексу навчальних дисциплін та практичної підготовки впродовж усього періоду навчання в ЗВО; цим дисциплінам та системі практик відводиться основна роль, тому що саме в них знаходять своє конкретне відображення практико-орієнтовані знання та вміння, необхідні для становлення професіоналізму майбутнього тренера. У зв'язку з цим акцентовано необхідність проектувати та реалізувати освітній процес таким чином, щоб у ньому формувалися не лише знання та вміння, а й відбувалося становлення особистості тренера як майбутнього суб'єкта професійної діяльності. Освітній процес має бути зорієнтованим на формування позитивної мотивації до професійної діяльності, стимулювання пізнавальної активності та активізацію потреби самовдосконалення. Проте з'ясовано, що сучасна система професійної освіти у сфері фізкультури та спорту не здатна повною мірою забезпечити якісну підготовку професійних тренерів, які мають навички вироблення особистої стратегії процесу тренування, вміють дослідити потенціал вихованців, їх особистісні та індивідуальні особливості, а також прогнозувати результати педагогічних впливів. У зв'язку з цим гостро постає необхідність застосування напрацьовань практико-орієнтованого підходу до підготовки фахівців фізкультурно-спортивної сфери до майбутньої професійної діяльності у процесі їх практичної підготовки у ЗВО, а також якісної трансформації методики навчально-тренувального процесу на основі застосування оптимальних для майбутніх фахівців педагогічних технологій фізичного вдосконалення. У роботі вперше розроблено педагогічну технологію професійно зорієнтованої підготовки майбутніх фахівців фізичної культури і спорту та обґрунтовані педагогічні умови її впровадження (науково-обґрунтований відбір абітурієнтів до ЗВО з виявленням професійно-спортивної спрямованості і кваліфікації, схильності до майбутньої тренерської діяльності; інтеграція фахової підготовки майбутніх тренерів шляхом реалізації міждисциплінарних зв'язків професійно-орієнтованих дисциплін і фахової практики; формування позитивної мотивації до професійної діяльності; розвиток та становлення професійно-орієнтованого освітнього середовища, яке забезпечує цілісний і неперервний процес формування професійної готовності майбутнього тренера за рахунок побудови інтеграційної системи підготовки; контекстне проектування професійної підготовки майбутнього тренера); У дисертації уточнено концептуальні засади, зміст і структуру поняття «професійно зорієнтована підготовка майбутніх тренерів»; «готовність майбутнього тренера до професійної діяльності»; етапи формування (початковий – етап професійної мотивації, базовий – етап професійної корекції, реалізаційний – етап професійної рефлексії), критерії, показники та рівні сформованості готовності майбутніх тренерів до професійної діяльності; методи діагностики рівнів сформованості готовності майбутніх фахівців до професійної діяльності. Подальшого розвитку набув технологічний інструментарій формування готовності майбутніх тренерів до професійної діяльності, форми, методи і засоби підготовки здобувачів вищої освіти в системі практичної підготовки. Практичне значення дослідження полягає в тому, що розроблено й упроваджено: педагогічну технологію професійно зорієнтованої підготовки майбутніх тренерів; інтеграційний практико-дисциплінарний комплекс професійної підготовки майбутнього тренера; експериментальні програми дисциплін «Професійна діяльність в галузі фізичної культури», «Теорія фізичної культури і спорту», «Управління у фізичній культурі та спорті», «Моделювання індивідуальної професійної кар'єри тренера», авторський навчально-методичний посібник «Особливості професійної підготовки майбутніх тренерів у закладах вищої освіти», розділ у колективній монографії «Перспективи впровадження супервізії в практичну підготовку майбутніх тренерів з боксу».

2. The dissertation is devoted to the development and implementation of pedagogical technology of professionally oriented training of future coaches in the system of educational practices of higher educational institutions of Ukraine. In the current conditions of the development of Ukrainian society, the role of such social values as high

education and culture level, professional competence, openness to the perception of innovation, mobility, and readiness for constant work on themselves are growing. This is especially true for physical culture and sports specialists, as in the current conditions the industry of their professional activities undergoes constant transformations and is in continuous development. Effective practical participation in society becomes impossible if specialists don't have the current need and ability to professional and personal self-development and self-improvement. The variety of professional duties and the wide range of pedagogical tasks the coach deals with make excessive requirements on their activities and personality. In this regard, the need to design and implement the educational process is emphasized in such way that not only knowledge and skills, but also a coach personality as a future subject of professional activity are formed in it. The educational process should be focused on the formation of positive motivation for professional activity, stimulating cognitive activity and intensifying self-improvement needs. However, the modern system of professional education in sports field is not able to fully provide high-quality training for professional coaches who have strong training strategy development skills, are able to explore the potential of students, their personal and individual characteristics, as well as predict the results of pedagogical influences. The integration of a competence approach into the system of higher sports education in Ukraine can mainly be assessed as unfocused and unsystematic. The pedagogical technology presented in this research, is developed for the first time for professionally oriented training of future coaches and substantiated the pedagogical conditions for its implementation (science-based selection of applicants to higher educational institutions with the identification of professional and sports orientation and qualification, propensity and motivation for future coaching; professional training integration of future coaches through the implementation of interdisciplinary links between professionally oriented disciplines and professional practice; formation of positive motivation for professional activity in the future coach; development and establishment of a professionally oriented educational environment, which ensures an integral and continuous formation process of professional readiness of the future coach through the integration training system construction; practical-oriented design of the content of disciplines for professional training of the future coach); The dissertation clarified the conceptual foundations, content and structure of the concepts of "professionally oriented training of future coaches" and "readiness of future coaches for professional activities in the process of practical training"; stages of formation (initial (stage of professional motivation), basic (stage of professional correction), implementation (stage of professional reflection), criteria, indicators and levels of formation of readiness of future coaches for professional activity; diagnostic methods for the level of formation of readiness of future coaches for professional activities; Further development in the work acquired the technological tools for the formation of readiness of future coaches for professional activities, forms, methods and means of training students in the practical training system. The practical significance of the research refers to what is developed and implemented: the pedagogical technology of professionally oriented training of future coaches; integration practical and disciplinary complex of professional training of the future coach; experimental programs of the courses "Professional activity in the field of physical culture," "Theory of physical culture and sports," "Management in physical culture and sports," "Modeling of an individual professional coach career," the author's educational and methodological manual "Features of professional training of future coaches in institutions of higher education," section in the collective monograph "Prospects for the introduction of supervision in practical training of future boxing coaches".

**Державний реєстраційний номер ДіР:**

**Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:** Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

**Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:** Не застосовується

**Підсумки дослідження:** Нове вирішення актуального наукового завдання

## Публікації:

- Oleksandr Khyzhniak, Anatoliy Emetc, Valeriy Zhamardiy, Olena Sohokon. Formation of project competence of future specialists from the field of physical therapy, physical education and sports in the higher education system //Journal for Educators, Teachers and Trainers, Vol. 13(2) ISSN 1989-9572 - 2022. С.261-269.
- Хижняк О. О. Аналіз педагогічного потенціалу навчальних практик у системі спортивно-педагогічної підготовки майбутніх тренерів з боксу у закладах вищої освіти. Педагогічні науки. 2019. № 74. С. 86-89.
- Хижняк О. О. Практико-орієнтований підхід у системі професійної підготовки тренера з боксу у закладах вищої освіти. Теорія та методика навчання та виховання. 2019. № 47. С. 159-168.
- Хижняк О. О. Системний підхід у професійно-практичній підготовці майбутнього тренера з боксу у закладах вищої освіти. Витоки педагогічної майстерності. 2019. Випуск 24. С. 218-221.
- Khyzhnyak Oleksandr Boxing coach-to-be professional training at higher educational institutions. Ukrainian professional education. 2020. No 7. P. 81-88.
- Хижняк О. Перспективи впровадження супервізії в практичну підготовку майбутніх тренерів з боксу. Концептуалізація компетентнісного підходу до професійної підготовки майбутніх фахівців фізичної культури та спорту в контексті змішаного навчання. Колективна монографія за заг. ред. О. К. Корносенко, О. В. Даниско. ПНПУ імені В. Г. Короленка. Полтава. 2021. С. 130-158.
- Хижняк О. О. Особливості професійної підготовки майбутніх тренерів у закладах вищої освіти. Навчальний посібник. Полтава. Болотін. 2019. 130 с.
- Khyzhnyak O.O. Practical trainings in the boxing coach training system problem statement in general form. «Nauka i Studia». 2019. P. 27-34.
- Хижняк О. О. Педагогічний потенціал навчальних практик у підготовці тренера з боксу. Технологія здоров'язбереження в сучасних закладах освіти України : проблеми та перспективи: матеріали Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції. Полтава. 2019. 121-124 с.
- Хижняк О. О. Співпраця закладів вищої освіти і ДЮСШ в системі підготовки тренерів з боксу. Актуальні питання сучасної педагогіки: творчість, майстерність, професіоналізм: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції. Кременчук. 2020. С. 526-528.
- Хижняк О. О. Особливості формування психологічного складника підготовки майбутнього тренера з боксу. Всеукраїнська науково-практична конференція «Проблеми та перспективи розвитку фізичного виховання, спорту і здоров'я людини (Полтава, 23-24 квітня 2020 року). С. 84-89.
- . Khyzhnyak O.O. Sport end pedagogical education of future boxing trainer. Latest directions of modern science. Abstracts of III International Scientific and Practical Conference Vancouver, Canada (January 23 – 25, 2023) P. 177-178.
- Хижняк О. О. Особливості професійно-практичної підготовки майбутніх тренерів з боксу у закладах вищої освіти. Часопис кафедри теорії й методики фізичного виховання, адаптивної та масової фізичної культури «Фізична культура: теорія і практика». Полтава. 2020. С. 163-166.
- Хижняк О. О. Процес самовиховання в структурі загальної психологічної підготовки спортсменів. Матеріали VIII Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції «Технології здоров'язбереження в сучасних закладах освіти України: проблеми та перспективи» (20 жовтня 2021 р.). С. 112-115.
- Хижняк О. О. Практична підготовка сучасного тренера з боксу у закладах вищої освіти. Матеріали заочної Всеукраїнської науково-практичної конференції. Актуальні проблеми освіти і науки: досвід та сучасні технології. Вінниця, ДонНУ. 2020. С. 79-81.

**Наукова (науково-технічна) продукція:** методи, теорії, гіпотези

**Соціально-економічна спрямованість:** удосконалення системи підготовки фахівців фізичної культури та спорту

## **Охоронні документи на ОПІВ:**

**Впровадження результатів дисертації:** Впроваджено

**Зв'язок з науковими темами:** 0121U114277

## **VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)**

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Хоменко Павло Віталійович

2. Pavlo V. Khomenko

**Кваліфікація:** д.пед.н., професор, 13.00.04

**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0003-3065-9095

**Додаткова інформація:**

**Повне найменування юридичної особи:** Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка

**Код за ЄДРПОУ:** 31035253

**Місцезнаходження:** вул. Остроградського, буд. 2, Полтава, Полтавський р-н., 36003, Україна

**Форма власності:** Державна

**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України

**Ідентифікатор ROR:**

**Сектор науки:** Університетський

## **VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів**

**Офіційні опоненти**

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Мазін Василь Миколайович

2. Vasyl M. Mazin

**Кваліфікація:** д.пед.н., професор, 13.00.07

**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0001-5247-1507

**Додаткова інформація:**

**Повне найменування юридичної особи:** Національний університет "Запорізька політехніка"

**Код за ЄДРПОУ:** 02070849

**Місцезнаходження:** вул. Жуковського, буд. 64, Запоріжжя, Запорізький р-н., 69063, Україна

**Форма власності:** Державна

**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України

**Ідентифікатор ROR:**

**Сектор науки:** Університетський

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Сватъев Андрій Вячеславович
2. Andrii V. Svatitv

**Кваліфікація:** д.пед.н., професор, 13.00.04

**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0001-9399-1576

**Додаткова інформація:**

**Повне найменування юридичної особи:** Запорізький національний університет

**Код за ЄДРПОУ:** 02125243

**Місцезнаходження:** вул. Жуковського, буд. 66, Запоріжжя, Запорізький р-н., 69600, Україна

**Форма власності:** Державна

**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України

**Ідентифікатор ROR:**

**Сектор науки:** Університетський

**Рецензенти**

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Зайцева Юлія Вікторівна
2. Yuliia V. Zaitseva

**Кваліфікація:** к. пед. н., доц., 13.00.04

**Ідентифікатор ORCID ID:** 000-0001-7155-392X

**Додаткова інформація:**

**Повне найменування юридичної особи:** Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка

**Код за ЄДРПОУ:** 31035253

**Місцезнаходження:** вул. Остроградського, буд. 2, Полтава, Полтавський р-н., 36003, Україна

**Форма власності:** Державна

**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України

**Ідентифікатор ROR:**

**Сектор науки:** Університетський

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Свєртнев Олександр Анатолійович
2. Oleksandr A. Sviertniev

**Кваліфікація:** к. пед. н., доц., 13.00.04

**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0002-9175-091X

**Додаткова інформація:**

**Повне найменування юридичної особи:** Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка

**Код за ЄДРПОУ:** 31035253

**Місцезнаходження:** вул. Остроградського, буд. 2, Полтава, Полтавський р-н., 36003, Україна

**Форма власності:** Державна

**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України

**Ідентифікатор ROR:**

**Сектор науки:** Університетський

## **VIII. Заключні відомості**

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові  
голови ради**

Корносенко Оксана Костянтинівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові  
головуючого на засіданні**

Корносенко Оксана Костянтинівна

**Відповідальний за підготовку  
облікових документів**

Лобач Катерина Василівна

**Реєстратор**

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є  
відповідальним за реєстрацію наукової  
діяльності**



Юрченко Тетяна Анатоліївна